20.09.22 8 клас Вчитель: Артемюк Н.А.

# **Тема.** Двійкове кодування. Одиниці вимірювання довжини двійкового коду

#### Після цього заняття потрібно вміти:

- Розуміти поняття двійкового коду, називати одиниці вимірювання його довжини та пояснювати їх співвідношення.
- Кодувати і декодувати повідомлення за певними правилами.
- Описувати загальний принцип побудови таблиці кодів символів.

### Пригадайте

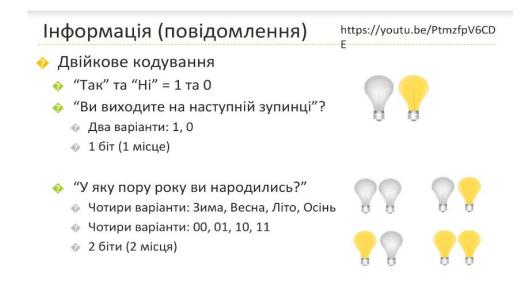
- Що таке кодування повідомлень? З якою метою кодують повідомлення?
- Наведіть приклади систем числення.
- Як перевести число з десяткової системи числення в іншу?
- Як перевести число в десяткову систему числення?

#### Ознайомтеся з інформацією

На цьому занятті ви дізнаєтесь про кодування, яке використовує комп'ютер — *двійкове кодування* й познайомитесь з одиницями вимірювання цифрової інформації.

Якщо не вдаватись в безліч деталей та звести все до елементарних речей то комп'ютер — це лампочка (схожі обчислювальні машини на основі ламп існували в 60 роках минулого століття). Як працює наша лампочка? Вона або світиться або ні, бо до неї або біжить струм або ні. Так само і комп'ютер — або до нього поступає струм або ні (це в дуже спрощеному розумінні). І для загального позначення наявність струму позначили як 1, а його відсутність 0. Саме через це кодування на комп'ютері відбувається за двійковою системою (бо 2 символи 0 та 1).

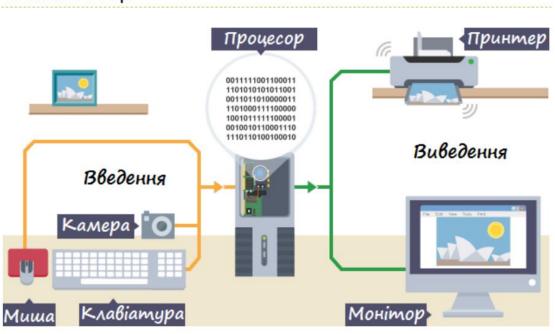
Ідея кодувати повідомлення двома символами прийшла до Самюеля Морзе, який і є творцем азбуки Морзе. В нього використовується лише крапочка та тире. Так і на комп'ютері **0 та 1**, але поєднання цих 0 та 1 дає змогу закодувати не лише якихось 2 поняття а на багато більше.



Кодування повідомлень з використанням сигналів лише двох видів називають **двійковим кодуванням**. Повідомлення, отримане в результаті двійкового кодування повідомлення, називають **двійковим кодом** повідомлення.

В інформатиці символ 0 або 1 називають бітом. Біт – це найменша частинка інформації.

# Комп'ютер



**І що ж ми можемо закодувати цим бітом?** Або одну літеру, цифру, символ, або якесь поняття. Наприклад 0 — твердження хибне, 1 — твердження істинне, або стать (бо їх лише дві) 0 — чоловіча та 1 жіноча. Правда тут виникає питання: «**Понять, символів, букв, цифр є набагато більше, що ж робити?**» Для цього потрібно всього на всього більше бітів. Взявши три біти ми можемо закодувати набагато більше інформації — це 000, 001, 010, 100, 011, 110, 101, 111.

Отже, ми познайомились з найменшими розмірами інформації, але існують і більші:

1 Біт – найменша частинка інформації

8 Біт = 1 Байт

1024 Байти = 1 КілоБайт

1024 КБ = 1 МегаБайт

1024 МБ = 1 ГігаБайт

1024 ГБ = 1 ТераБайт

#### Приклади двійкового кодування

| Символ | Число | Відповідний байт |
|--------|-------|------------------|
| !      | 33    | 00100001         |
| @      | 64    | 01000000         |
| W      | 103   | 01100111         |
| ю      | 254   | 11111110         |
| Я      | 255   | 1111111          |

Таким чином, кожен символ у таблиці кодів символів **Windows-1251** має двійковий код завдовжки 1 Б.

$$111001_2 = 1 \cdot 2^0 + 0 \cdot 2^1 + 0 \cdot 2^2 + 1 \cdot 2^3 + 1 \cdot 2^4 + 1 \cdot 2^5 = 1 + 8 + 16 + 32 = 57$$

#### Перегляньте відео

Урок 03. Двійкове кодування - 8 КЛАС - YouTube

## Виконайте вправу

http://learningapps.org/watch?v=pwdbv4bjj

## Пограйте у гру

https://learningcontent.cisco.com/games/binary/index.html

## Завдання в зошиті

Переведіть у двійкову систему числення і навпаки числа: 37, 65, 12, 23, 64, 121, 256

Фото письмової роботи надішліть на HUMAN або на електронну пошту <a href="mailto:nataliartemiuk.55@gmail.com">nataliartemiuk.55@gmail.com</a>

#### Джерела

- <u>Дистосвіта</u>
- Й. Ривкінд Інформатика. 8 клас. Київ: Генеза, 2021